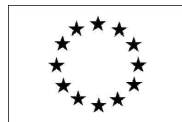

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

UNIA EUROPEJSKA

Projekt współfinansowany
ze środków
Europejskiego Funduszu
Rozwoju Regionalnego

Foresight technologiczny na rzecz zrównoważonego rozwoju Małopolski

---

Obszar badawczy: WZROST GOSPODARCZY

RAPORT Z BADAŃ PILOTAŻOWYCH

zad. 2.4

Autorzy:

dr Jarosław Bober

mgr Maciej Frączek

Współudział:

prof. dr hab. Anna Harańczyk

prof. dr hab. Jerzy Hausner

prof. dr hab. Tadeusz Kudłacz

dr Łukasz Mamica

dr Marcin Zawicki

mgr Piotr Kopyciński

mgr Monika Piątkowska

Kraków, 2007

Raport składa się z kilku zasadniczych elementów. Są to:

- Wprowadzenie – omówienie ostatecznie przyjętych zasad pilotażu;
- Zestawienie i omówienie uwag respondentów do formularzy ankietowych z podziałem na: językowo-redakcyjne oraz merytoryczne (dla każdego podobszaru osobno);
- Zaznaczenie, które uwagi respondentów zostały uwzględnione, a które nie znalazły odzwierciedlenia w ostatecznej wersji kwestionariusza (w tym ostatnim przypadku napisać dlaczego);
- Przedstawienie wyników badań pilotażowych;
- Propozycja opisu przebiegu badań właściwych (z uwzględnieniem uwag z pilotażu);
- Zestawienie listy respondentów badań pilotażowych.

Wprowadzenie

Przed przystąpieniem do badań właściwych, które są jednym z istotniejszych elementów projektu *Foresight technologiczny*, w ramach prac Panelu Wzrost gospodarczy przeprowadzone zostały badania pilotażowe. W wyniku wspólnych ustaleń wszystkich członków Panelu zdecydowano, że badania będą miały formę pre-testu.

Etap ten był konieczny z wielu względów. Każdy, nawet najstaranniej przygotowany kwestionariusz ankietowy powinien zostać przetestowany na małej próbie osób przed przystąpieniem do badań właściwych. Wynika to z faktu, że zawsze istnieje możliwość popełnienia przez zespół badawczy pomyłki, umieszczenia błędnego konstrukcyjnie pytania (np. wieloznacznego, albo takiego, na które nie można udzielić odpowiedzi). Podstawowymi celami pilotażu była weryfikacja sposobu sformułowania pytań, instrukcji i całej konstrukcji kwestionariusza oraz weryfikacja zgodności rozumienia pytań z intencją badaczy.

W związku z tym, że specyfika analizowanej problematyki wymagała zdecydowanie jakościowego (a nie ilościowego) charakteru badań, zdecydowano o niewielkiej skali prowadzonych badań pilotażowych. Każdy z członków Panelu, odpowiedzialny za swój obszar badawczy, przeprowadził indywidualnie pilotaż, korzystając w wypadkach wymagających zaangażowania technicznego z pomocy Sekretarza. Wybór respondentów do badań pilotażowych pozostawiono do indywidualnej decyzji poszczególnych członków Panelu. Były to osoby posiadające wiedzę teoretyczną (dzięki zaangażowaniu w aktywność akademicką) oraz równocześnie charakteryzujące się bliską znajomością aspektów praktycznych (dzięki pracy/kontaktom z administracją publiczną oraz uczestnictwie w szeregu projektów wdrożeniowych dotyczących analizowanej problematyki).

Analiza uwag respondentów

Poniżej przedstawiono i omówiono najważniejsze uwagi uzyskane w trakcie pilotażu. Miały one różnoraki charakter, począwszy od merytorycznych (gdy ankietowany podnosił kwestie definicyjne, zwracał uwagę na brak określonych kategorii odpowiedzi w całej kafeterii), idąc przez konstrukcyjne (odnoszące się do budowy kwestionariusza, charakteru używanych pytań), a kończąc na sugestiach typowo redakcyjnych (językowych).

Ponieważ w procesie pilotażu testowanych było 6 różnych wersji kwestionariusza (dotyczących wszystkich 6 obszarów badawczych) omawianie uwag respondentów również przeprowadzono w ramach poszczególnych 6 kwestionariuszy.

a) *Kapitał ludzki*

Uwagi redakcyjne:

1. W pytaniu 2 zasugerowano zmianę wyrażenia „władze regionalne/lokalne” na „władze samorządowe”.
2. W pytaniach 2 i 3 zasugerowano zmianę wyrażenia „oznaczyć” na „zaznaczyć”.
3. W pytaniu 2 zaproponowanie ujęcie słowa *becikowe* w cudzysłów.
4. W pytaniu 3 zaproponowano zamianę wyrażenia „W jaki sposób Pana(i) zdaniem można wykorzystać” na „Za pomocą jakich instrumentów, Pana(i) zdaniem, można wykorzystać”.
5. W pytaniu 3 zaproponowano zastąpienie akronimu *PUP* pełną nazwą instytucji, czyli powiatowe urzędy pracy.
6. W pytaniu 17 zasugerowano usunięcie wyrażenia „fizycznych i wykwalifikowanych”.
7. W pytaniu 23 zasugerowano zmianę wyrażenia „związane z aplikacjami komputerowymi” na „związane z obsługą aplikacji komputerowych”.
8. W pytaniu 25 zaproponowano zmianę wyrażenia „formalne” na „legalne”.

Uwagi merytoryczne:

1. W pytaniu 19 zaproponowano dodanie wyrażenia „za pomocą własnych środków finansowych” po słowie *kwalifikacji*.
2. W pytaniu 20 zaproponowano dodanie wyrażenia „(pracodawców i pracobiorców)” po słowie *podażowej*.

Wszystkie podniesione przez respondentów uwagi zostały uznane za słuszne, w związku z tym dokonano odpowiednich modyfikacji w kwestionariuszu przygotowanym do przeprowadzenia badań właściwych.

b) Szkolnictwo wyższe

W dniach 16-31 maja 2007 r. wykonano badania pilotażowe w zakresie obszaru: *Szkolnictwo wyższe*. Kwestionariusze ankietowe, wraz z prośbą o ich wypełnienie, skierowane zostały do dwóch osób :

1. Prof. zw. dr hab. Józefy Famielec, kierownika Studium Doktoranckiego na Wydziale Finansów w Akademii Ekonomicznej w Krakowie,
2. Prof. zw. dr ha. Tadeusza Grabińskiego, pracownika Akademii Ekonomicznej, a zarazem Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie.

Wypełnione ankiety otrzymano w terminie przewidzianym w pilotażu. Spośród 26 pytań zawartych w kwestionariuszu uzyskano 52 odpowiedzi (2x26), jednak nie wszystkie zostały opatrzone uzasadnieniem czy komentarzem.

Do pytań zawartych w ankiecie jedynie T. Grabiński zgłosił pewne propozycje dotyczące rozszerzenia możliwości wyboru elementów (np. kształcenie w trybie *open e-learning*, studia podyplomowe, studia dla studentów zagranicznych, ekspertyzy naukowe).

Propozycje te występowały w zestawie pytań zawartych w ankiecie, jednakże zdecydowano, że na zasadzie pytań sprawdzających wstawiono do pytania 3 dodatkowy element wyboru (*open e-learning* oraz ekspertyzy naukowo-badawcze).

Ponadto z pytania 23, zgodnie z sugestią T. Grabińskiego, usunięto jeden element wyboru, a mianowicie udział Kół Naukowych w badaniach Katedry, a także z pytania 10 element dotyczący poprawy jakości kształcenia.

Inne propozycje dotyczące czasokresu badań, nie zostały uwzględnione w ankiecie głównej, ponieważ wynikały one z samej istoty badań *foresight*.

c) Innowacje

Uwagi merytoryczne

1. W stosunku do obu typów ankiet zgłoszono postulat wprowadzenia kwestii problemu zbyt rozbudowanych procedur formalnych wymaganych przy aplikowaniu o środki unijne. Kwestia ta może być uwzględniona w pytaniu otwartym, dotyczącym czynników mogących hamować wzrost kontaktów pomiędzy jednostkami naukowymi a przedsiębiorstwami.
2. Ankietowani poruszyli problem nastawienia prorynkowego jbr-ów, jako bardziej istotnego od ich wyposażenia w aparaturę naukowo-badawczą, która - ich zdaniem - obecnie jest stosunkowo łatwo dostępna ze względu na dostęp do funduszy pomocowych.

Uwagi językowo-redakcyjne

1. Ankietowani zasugerowali nie stosowanie skrótu B+R lecz pełnego rozwinięcia.
2. Zwrócono uwagę na niejasność sformułowania "układ sieciowy".

W związku z uwagami dotyczącymi problemu nastawienia prorynkowego jednostek naukowych jako bardziej istotnego od dysponowania nowoczesną aparaturą badawczą do obu typów ankiet dodano pytanie:

Czy w przyjętej perspektywie czasowej nastawienie prorynkowe jednostek badawczo rozwojowych?

- utrzymywać się będzie na niskim poziomie
- ulegnie umiarkowanemu zwiększeniu
- ulegnie wyraźnemu zwiększeniu

Dokonano modyfikacji pytań 8 i 9, dotyczących układów sieciowych, poprzez przeformułowanie pojęcia układy sieciowe. Po zmianach pytania brzmią następująco:

Pytanie 8 Czy według Państwa prognoz w przyjętej perspektywie czasowej nastąpi?

- wzrost odsetka firm wchodzących w kontakty z podmiotami związanymi z innowacyjnością (jednostkami badawczo-rozwojowymi, szkołami wyższymi, instytucjami transferu technologii, innymi firmami innowacyjnymi)
  - w stopniu wysokim
  - w stopniu umiarkowanym
- intensyfikacja aktywności w dotychczasowych kontaktach z wymienionym wyżej typem podmiotów
  - w stopniu wysokim
  - w stopniu umiarkowanym
- spadek zainteresowania firm kontaktami z wymienionym wyżej typem podmiotów

Pytanie 9 Jak w przyjętej perspektywie czasowej kształtować się będą korzyści związane z kontaktami z podmiotami związanymi z innowacyjnością (jednostkami badawczo-rozwojowymi, szkołami wyższymi, instytucjami transferu technologii, innymi firmami innowacyjnymi) udziałem firm w układach sieciowych o charakterze innowacyjnym?

- nisko
- umiarkowanie
- wysoko

d) Rozwój metropolitalny

1.

1.1. Treść uwagi: Propozycja redakcyjna dotycząca wykreślenia we wstępie do ankiety słów „... i w jakim okresie czasu”

1.2. Charakter uwagi: merytoryczny i redakcyjny

1.3. Czy została uwzględniona (jeżeli nie, to dlaczego?): NIE. Określenie czasu, w jakim rozwój Krakowa i jego okolic przyczyni się do szybszego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jest istotnym elementem całościowej analizy badanego obszaru.

2.

2.1. Treść uwagi: Propozycja redakcyjna dotycząca dodania we wstępie do ankiety słowa „...społeczno-” przed słowem gospodarczego tworząc frazę społeczno-gospodarczego.

2.2. Charakter uwagi: merytoryczny i redakcyjny

2.3. Czy została uwzględniona (jeżeli nie, to dlaczego?): TAK

3.

3.1. Treść uwagi: Propozycja dotycząca wykreślenia zawartości nawiasu w pytaniu 4 ankiety „(np. strategia, program, plan, itp.)”

3.2. Charakter uwagi: redakcyjny

3.3. Czy została uwzględniona (jeżeli nie, to dlaczego?): NIE. Wyszczególnienie dokumentów strategicznych w lepszy sposób pozwoli respondentowi zrozumieć sens pytania.

4.

4.1. Treść uwagi: Propozycja korygująca błąd literowy w słowie *wspólnie* w pytaniu 5 ankiety.

4.2. Charakter uwagi: redakcyjny

4.3. Czy została uwzględniona (jeżeli nie, to dlaczego?): TAK

5.

5.1. Treść uwagi: Propozycja redakcyjna dotycząca zastąpienia zwrotu „A teraz chcielibyśmy jeszcze poprosić” słowem „Proszę” w pytaniu 13 ankiety.

5.2. Charakter uwagi: redakcyjny

5.3. Czy została uwzględniona (jeżeli nie, to dlaczego?): TAK

6.

6.1. Treść uwagi: Propozycja wykreślenia pytań 13 i 19.

6.2. Charakter uwagi: merytoryczny i redakcyjny

6.3. Czy została uwzględniona (jeżeli nie, to dlaczego?): NIE. Zdaniem sporządzającego ankietę pytania są istotne dla określenia scenariuszy rozwojowych badanego obszaru.

7.

7.1. Treść uwagi: Propozycja wykreślenia pytania 14.

7.2. Charakter uwagi: merytoryczny i redakcyjny

7.3. Czy została uwzględniona (jeżeli nie, to dlaczego?): NIE. Zdaniem sporządzającego ankietę pytanie jest istotne dla określenia scenariuszy rozwojowych badanego obszaru.

8.

8.1. Treść uwagi: Propozycja wykreślenia metryczki.

8.2. Charakter uwagi: merytoryczny i redakcyjny

8.3. Czy została uwzględniona (jeżeli nie, to dlaczego?): NIE. Ankieta nie jest kierowana do szerokiej grupy anonimowych respondentów, lecz do wybranych osób, profesjonalistów w badanym obszarze. Z tego też powodu istotne jest

9.

9.1. Treść uwagi: Propozycja ogólna dotycząca rezygnacji z wymogu podawania uzasadnienia do odpowiedzi udzielanych przez respondentów.

9.2. Charakter uwagi: merytoryczny i redakcyjny

9.3. Czy została uwzględniona (jeżeli nie, to dlaczego?): NIE. Zdaniem sporządzającego ankietę uzasadnienia do udzielanych odpowiedzi przyczynią się do zrozumienia intencji udzielającego odpowiedzi respondenta.

e) Atrakcyjność inwestycyjna regionu

Uwagi dotyczące strony formalnej (językowej):

1. Strona 1 - są dwie kropki na końcu tekstu.
2. W pytaniu 2 - chyba brakuje odpowiedzi „małym”. Poza tym odpowiedź „dotychczasowy jest wystarczający” nie dostarczy informacji, jaki jest poziom współpracy lokalnej.
3. W pytaniu 5 należy zlikwidować słowo „Bardzo” w odpowiedzi pierwszej i czwartej. Pozostawienie tego słowa spowoduje powstanie luki w odpowiedziach – możliwy będzie „bardzo duży wpływ” lub „słaby wpływ”. Usunięcie słowa „bardzo” złagodzi nieco skalę odpowiedzi. To samo dotyczy odpowiedzi w pytaniu 7.
4. Pytanie 22 należy przeredagować. Może usunąć słowo „ich”. Ale to zależy, o co Autorzy ankiety chcieli zapytać.
5. Zastrzeżenie co do anonimowości ankiety – na końcu w metryczce prosi się o podanie imienia i nazwiska osoby wypełniającej.
6. Można by zablokować tekst strony a uaktywnić tylko pola gdzie należy wpisywać odpowiedzi – oczywiście, jeśli przewiduje się możliwość elektronicznego wypełnienia ankiety.

Uwagi merytoryczne:

1. Ankietowany może się zastanawiać, czy może wystąpić w odpowiedziach np. ranga 2 do kilku odpowiedzi. Należy to wyjaśnić.
2. 1m –wypełniający nie będzie uzasadniał, dlaczego podał takie a nie inne wagi. Może zatem wystarczy tu tekst „Uwagi i spostrzeżenia”. Można się też zastanowić, czy 1m jest w ogóle potrzebne, jeśli jest 1k.
3. W pytaniu 10 brakuje odpowiedzi „nie wiem / trudno powiedzieć”.
4. Pytanie 15 jest praktycznie takie samo jak pytanie 13, subtelna różnica występuje tylko w zaproponowanych odpowiedziach, nie wiem czy celowo to pytanie zostało powtórzone tylko z delikatnie zmienionymi odpowiedziami.
5. Pytanie 19 – czy odpowiedzi 19b i 19c nawiązują rzeczywiście do elementów procedury, o której wspomina treść pytania? Poza tym obie odpowiedzi są do siebie podobne.
6. Pytanie 22 i 25 są wręcz identyczne. Można mieć wątpliwości, co może wnieść do badania ich powtórzenie nawet, gdy wskazuje się na inną kategorię, w której pytanie zadano. Być może sugerowane przeredagowanie pytania 22 rozstrzygnie zauważony problem.
7. W pytaniu 23 warto dodatkowo zamieścić jeszcze jedną pośrednią odpowiedź mówiącą, iż istnieją częściowe możliwości finansowania wybranych działań rewitalizacyjnych.

Wszystkie uwagi respondentów uznano za zasadne. Odpowiednio do tego, zmianie uległa treść końcowa ankiety.

Obydwaj respondenci odpowiedzieli na wszystkie 26 pytań.

W odpowiedzi na każde pytanie istniał wariant: nie potrafię odpowiedzieć (nie wiem/trudno powiedzieć). Tylko jeden z respondentów dwa razy dokonał tego wyboru (pytanie nr 9 i 14).

W większości pytań formułowana jest prośba o uzasadnienie odpowiedzi (uwagi i spostrzeżenia). Jeden z respondentów zupełnie pominął uzasadnianie; drugi natomiast zrezygnował z uzasadnienia odpowiedzi na pięć pytań (16, 19, 21, 24, 26).

Odpowiedzi na wszystkie pytania były zgodne z zakładanymi przez autorów ankiety wariantami informacji do pozyskania. Potwierdzona tym samym została komunikatywność sformułowanych pytań. Redakcję niektórych pytań zmieniono jednak stosownie do uwag respondentów.

f) *Kapitał społeczny*

Uwagi merytoryczne

Zgłoszonych zostało kilka uwag merytorycznych dotyczących przedstawionego projektu kwestionariusza w obszarze Kapitał społeczny. Uwagi te dotyczyły następujących zagadnień:

1. Zwrócono uwagę na to, że niektóre pytania nie zawierają komentarza informującego o tym,

ile odpowiedzi można udzielić. Wprawdzie pytania te zostały skonstruowane w taki sposób, że można wnioskować, czy możliwa jest jedna bądź więcej odpowiedzi. Niemniej jednak – zdaniem respondenta dokonującego pilotażu – udzielający odpowiedzi nie powinni się domyślać, w jaki sposób należy to robić, gdyż winno to jednoznacznie wynikać ze stosownej instrukcji.

2. Respondent zasugerował, że z uwagi na dalekosiężną perspektywę przyjętą w badaniu foresight, być może zasadne byłoby również opracowanie oraz uwzględnienie w kwestionariuszu hipotetycznych, potencjalnych instrumentów, które wprawdzie nie są jeszcze wykorzystywane, ale w okresie objętym prognozą mogą powstać. Respondent podkreślił, że instrumenty zaproponowane w ankiecie przedłożonej do pilotażu są w istocie dość tradycyjne i relatywnie powszechnie znane. Niemniej jednak respondent wyraził obawę, czy rzeczywiście autorzy kwestionariusza, czy też inni eksperci biorący w projekcie będą w stanie zaproponować instrumenty potencjalnie wykorzystywane w przyszłości. Zadanie to stanowi bowiem poważne wyzwanie badawcze, raczej przekraczające ramy merytoryczne realizowanego projektu.

Ad 1. Pierwsza z uwag merytorycznych, dotycząca uwzględnienia w treści pytań dodatkowych instrukcji informujących o sposobie udzielania odpowiedzi, została uwzględniona w całości. Stosowne uzupełnienia zostały wprowadzone do treści wszystkich pytań, których niniejsze spostrzeżenie dotyczyło.

Ad 2. Druga z uwag merytorycznych nie została uwzględniona z przyczyn sugerowanych przez samego respondenta. Zdaniem autorów kwestionariusza, opracowanie nowych, innowacyjnych i jednocześnie rokujących szansę praktycznego wykorzystywania w nieodległej przyszłości instrumentów w obszarach stanowiących przedmiot badań, wykracza poza ramy merytoryczne realizowanego projektu, i stanowi samo w sobie obszerne zadanie badawcze.

Uwagi językowo-redakcyjne

1. Respondent zwrócił uwagę na powtórnie powtarzające się słowa w jednym z pytań badawczych oraz kilka literówek zarówno w treści pytań jak i odpowiedzi.

Ad 1. Uwagi redakcyjno-językowe zostały uwzględnione w końcowej wersji kwestionariusza w całej rozciągłości.

Wyniki badań pilotażowych

W związku z opisanym we wprowadzeniu charakterem prowadzonych badań pilotażowych prezentowanie wyników (analiza rozkładu odpowiedzi czy też prowadzenie wnioskowania na podstawie uzyskanych odpowiedzi) byłoby metodologicznie nieuprawnione. Zbyt mała liczebność populacji przyjętej do badania nie pozwala na poprawne statystycznie formułowanie wniosków i ocen. Taka konwencja badań, która została przyjęta w pracach Panelu Wzrost gospodarczy, nie wymaga jednak prowadzenia tego typu analiz na etapie pilotażu.

Przeprowadzone badania pilotażowe umożliwiły doprecyzowanie niektórych pytań, uzupełnienie stosowanych kategorii odpowiedzi, pokazały także kilka istotnych punktów w ankietach, które należało opatrzyć dodatkowymi instrukcjami dla respondentów.

Dzięki uwagom sformułowanym przez ankietowanych w trakcie pilotażu narzędzia badawcze (formularze ankietowe) przewidziane do użycia w badaniach właściwych zweryfikowane zostały pod względem szeregu kryteriów formalnych. W efekcie otrzymano poprawne metodologicznie narzędzia badawcze, które charakteryzują się następującymi cechami:

- W zdecydowanej części pytania mają charakter zamknięty, co zwiększa poziom oczekiwanego poziomu zwrotu wypełnionych ankiet. Pytania otwarte zostały zastosowane wyłącznie w takich przypadkach, które wynikały ze specyfiki poruszanej problematyki i nie możliwe było użycie zamkniętych kategorii odpowiedzi;
- Zaproponowane kategorie odpowiedzi zawierają wszystkie możliwe oczekiwane odpowiedzi;
- Kategorie odpowiedzi są wzajemnie rozłączne;
- Pytania są jasne i precyzyjne;
- Poszczególne pytania dotyczą tylko jednej sprawy (uniknięto pytań podwójnych);
- Respondenci będą w stanie udzielić odpowiedzi (pytania nie zawierają bardzo wyrafinowanych semantycznie wyrażeń);
- Pytania są tak skonstruowane, że bezpośrednio dotyczą określonej, wyselekcjonowanej grupy respondentów (posiadających wymaganą wiedzę i umiejętności);
- Zasadniczo pytania są krótkie;
- Uniknięto negatywnych/przeczących określeń/form, by nie sprawiać kłopotów respondentom;
- Pytania zostały sformułowane w taki sposób, że nie prowadzą do obciążonych odpowiedzi.

Oprócz opisanych powyżej usprawnień, osiągniętych dzięki badaniom pilotażowym, uzyskano także odpowiedni format wszystkich kwestionariuszy, wewnętrzną spójność ich struktury oraz

konieczną logikę konstrukcyjną.

Propozycja opisu przebiegu badań właściwych (z uwzględnieniem uwag z pilotażu)

Badania właściwe we wszystkich 6 obszarach zostaną przeprowadzone zgodnie z zasadami ustalonymi w trakcie posiedzenia zespołu wykonawców projektu. Uwzględnione zostaną także pewne elementy, które stanowiły uwagi sformułowane w trakcie badań właściwych.

Na wstępie zostanie wytypowana lista respondentów – proponowanych uczestników badania. W kolejnym etapie z osobami tymi zostaną przeprowadzone rozmowy telefoniczne, których celem będzie zaproszenie do udziału w badaniach, przedstawienie podstawowych informacji o realizowanym projekcie oraz istocie badania kwestionariuszowego. Po uzyskaniu zgody, do respondentów zostanie przesłany kwestionariusz wraz z pismem przewodnim, instrukcją wypełnienia ankiety oraz informacją o tym, czego i w jakim terminie oczekuje się od uczestnika badania. Wszystkie materiały badawcze zostaną przekazane drogą elektroniczną, przy czym na wyraźne życzenie respondenta, możliwe będzie również ich przekazanie w innym trybie.

Badania właściwe w poszczególnych obszarach będą prowadzone bezpośrednio przez członka Panelu odpowiedzialnego za dany obszar. W sprawach technicznych i organizacyjnych członkowie Panelu będą wspomagani przez Sekretarzy Panelu.

Zestawienie listy respondentów badań pilotażowych

Kapitał ludzki

1. Norbert Laurisz, Katedra Ekonomii i Ekonometrii, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie.
2. dr Barbara Worek, Instytut Socjologii, Uniwersytet Jagielloński.

Szkolnictwo wyższe

1. Prof. zw. dr hab. Józefy Famielec, kierownik Studium Doktoranckiego na Wydziale Finansów w Akademii Ekonomicznej w Krakowie.
2. Prof. zw. dr ha. Tadeusza Grabiński, pracownika Akademii Ekonomicznej, a zarazem Rektora Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie.

Innowacje

1. Dr Łukasz Bratasz, Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN.

2. Maciej Kubica - Robobat Polska - firma będąca liderem w branży oprogramowania do projektowania konstrukcji budowlanych.

Rozwój metropolitalny

1. Marcin Kopeć – Zastępca Dyrektora Wydziału Strategii i Rozwoju UMK
2. Zofia Oszacka – Wójt Gminy Lanckorona
3. Maciej Gędek – Zastępca Wójta Gminy Czernichów.

Atrakcyjność inwestycyjna regionu

1. Mgr Konrad Dudzik, Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.
2. Dr Marek Reichel, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu, Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego.

Kapitał społeczny

1. Anatol Władyka – zastępca dyrektora ds. merytorycznych, FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie